

Resumé

Školní média tvoří specifické teritorium mediální krajiny, za určitých okolností je přitom lze považovat za organizační média, jež tvoří součást občanského mediálního sektoru, nebo za média alternativní. Ze školy potom činí svébytný typ veřejné sféry.

V českém prostředí má tvorba školních médií poměrně dlouhou tradici. První školní média měla formu školních nebo třídních časopisů, které se začaly objevovat v polovině 19. století. Zpočátku vznikaly především z iniciativy žáků a studentů, jejich sepjetí se školou se v průběhu času proměňovalo a bylo ovlivňováno zejména školní praxí a politickou situací. Vydávání školních časopisů tak bylo podporováno, tolerováno, postihováno i podřizováno dohledu. Produkční mediální tvorba jakožto součást zárodečné podoby mediální výchovy se objevuje až v 80. letech 20. století.

Po listopadu 1989 se spektrum školních médií rozšířilo. Vedle školních a třídních časopisů a příležitostných žakovských a studentských relací ve školním rozhlasu začalo být organizováno samostatné školní rozhlasové i televizní vysílání, s rozšířením informačně komunikační techniky se objevují školní internetová média. Rozvíjí se také další školní mediální aktivity, jako je přispívání žáků a studentů na web školy nebo jejich spolupráce s profesionálními médii.

V souvislosti s diskusí o potřebě mediální výchovy a jejím začleňováním do výuky se tvorba školních médií a realizace dalších mediálních aktivit stává nástrojem utváření a rozvíjení mediální gramotnosti a začleňuje se do vzdělávacího procesu.

Předkládaná práce mapuje povahu školní mediální krajiny Olomouckého a Ústeckého kraje. Ve školním roce 2007/2008 realizovalo nějakou formu školní mediální aktivity přes 55 procent škol primárního a sekundárního vzdělávání v Olomouckém kraji, přes 69 procent škol v Ústeckém kraji, ve školním roce 2008/2009 ji realizovalo téměř 75 procent škol Ústeckého kraje. V obou krajích je přitom nejčastější formou školní mediální aktivity tištěný časopis (základní školy) a spolupráce s médii (střední školy). Školní a třídní časopisy základních a středních škol Olomouckého a Ústeckého kraje akcentují témata spjatá se školním prostředím, naopak nereflektují oblast politiky. Příspěvky časopisů základních škol obou krajů mívají nejčastěji podobu článku, středoškoláci v Olomouckém kraji upřednostňují prózu, v Ústeckém kraji reportáž.

Mezi nejobvyklejší překážky, které brání v realizaci školních mediálních aktivit je nezájem žáků a studentů, nedostatek času, málotřídní charakter školy nebo její zaměření na speciální vzdělávání.